

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze obsahuje záznamy článků zaměřených na ekonomiku školství a související problematiku (zejména otázky legislativní, pracovně-právní a sociální) excerpované ze zahraničních pedagogických a jiných odborných časopisů, případně deníků, vydaných v roce 2021. Plné texty článků lze objednat na adrese: studovna@npmk.cz

1.

Adolescent academic, social and future achievement goal orientations : implications for achievement by gender and parental education / [Orientace na školní výkon, sociální odpovědnost a zaměření na dosažení budoucích cílů adolescentů : důsledky pro dosažení cílů podle pohlaví žáků a vzdělání rodičů] / Joanna Giota, Daniel Bergh -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 65, č. 5 (August) (2021), s. 831-850.

Výzkum sociálních aspektů motivace ve vzdělávání je vzácný. V rámci švédského longitudinálního projektu ETF (Evaluation Through Follow up) předložená studie zkoumala: a) vztahy mezi školním prospěchem, sociální odpovědností a orientací na dosažení budoucích cílů v 9. ročníku povinné školní docházky švédských žáků; b) jejich dopady na studijní výsledky; c) účinky podle pohlaví a vzdělání rodičů. Výsledky ukázaly, že sociální odpovědnost má největší vliv na úspěch; samostatně i kombinovaně. Dívky o zkoumané cíle usilují častěji než chlapci. Všechny aspekty jsou důležité pro dosažení úspěchu, zejména pro znevýhodněné žáky. Zjištění jsou důležitá pro intervence na posílení motivace a snížení rozdílů ve výsledcích mezi skupinami žáků.

základní škola ; druhý stupeň ; žák ; adolescent ; výuka ; prospěch ; školní úspěšnost ; motivace učení ; motivace výkonu ; postoj žáka ; postoj ke škole ; budoucnost ; rodinná výchova ; rodičovská role ; postoj rodičů ; gender ; sociální nerovnost ; sociální působení ; sociálně znevýhodněný ; Švédsko ; ročník 9

<http://katalog.npmk.cz/documents/521112>

2.

Adolescent psychosocial factors and participation in education and employment in young adulthood : a systematic review and meta-analyses / [Psychosociální faktory u adolescentů

a jejich účast ve vzdělávání v rané dospělosti : systematický přehled a metaanalýzy] / Sümeýra N. Tayfur, Susan Prior, Anusua Singh Roy, Linda Irvine Fitzpatrick, Kirsty Forsyth -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 16, č. 34 (November) (2021), s. 1-20.

Účast v zaměstnání a ve vzdělávání je považována za klíčový faktor úspěšného přechodu z adolescence do dospělosti. K přechodu do dospělosti dochází ve věku 18-25 let a je do velké míry ovlivněn sociálními faktory, tj. vzdělávacími a pracovními možnostmi. Autorky prozkoumaly pět elektronických databází a zkompletovaly výsledky z vyprávění účastníků šetření. Vyplynulo z nich sedm domén zásadně ovlivňujících život mladých dospělých: problémy s chováním, vrstevnické problémy, užívání drog, prosociální dovednosti, sebehodnocení, aspirace a fyzická aktivita. Jednotlivé faktory, psychologické i sociální, jsou vysvětleny a zmapovány v přehledných tabulkách.

mladí dospělí ; adolescent ; vzdělávání ; zaměstnání ; dospělost ; psychika ; sociologie ; chování ; vztahy mezi vrstevníky ; závislost ; dovednost ; sebehodnocení ; aspirace ; Skotsko ; Velká Británie ; přechod ; věk 18-25

<http://katalog.npmk.cz/documents/520907>

3.

Becoming a better teacher through online teacherpreneurship? : factors influencing online teacherpreneurs' perceived gains in teaching practice / [Stát se lepším učitelem pomocí učitelského online podnikání? : faktory ovlivňující vnímaný přínos učitelského online podnikání na výuku] / Catharyn Shelton, Tray Geiger, Leanna Archambault -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Elementary school journal -- ISSN 0013-5984 -- Roč. 122, č. 1 (September 2021), s. 8-25.

Výzkum faktorů ovlivňujících vnímaný přínos podnikání učitelů na portálu Teachers pay Teachers na jejich výuku a profesionální růst. Internetové obchodování s didaktickými materiály, návrhy hodin apod. může učiteli mimo finančního zisku přinést další výhody v podobě osvojení si nových metod výuky, navázání kontaktů a rozvoje vůdčích schopností. Autoři studie sledovali demografické (rasa, pohlaví, věk, dosažené vzdělání), pedagogické (podpora školy, délka praxe) a další faktory, které ovlivňují tyto přínosy. Internetové obchodování dává možnost ženám zapojit se do vývoje v oblasti a obecně narušit hegemonii soukromých společností ve vývoji kurikula a prosazování změn ve vzdělávání. Diskutabilní je kvalita materiálů na tomto a obdobných portálech.

učitel ; podnikání ; další vzdělávání učitelů ; inovace ve vzdělávání ; internet ; didaktická učební pomůcka ; tvorba učebních pomůcek ; výzkum ; pohlaví ; rovnost možností ; ekonomika školství ; informační pramen ; Teachers pay teachers ; sociální média

<http://katalog.npmk.cz/documents/523956>

4.

Bildung für die Zukunft durch Unternehmergeist und digitale Kompetenz / [Vzdělávání pro budoucnost skrz podnikatelský duch a digitální kompetence] / Wolf-Dieter Hasenclever -- ger
In: Pädagogische Führung : Zeitschrift für Schulleitung und Schulberatung -- ISSN 0939-0413 --
Roč. 32, č. 1 (2021), s. 4-7.

Pandemie covid-19, problémy kolem změny klimatu a rozvoj digitalizace vyjevují nedostatky ve vzdělávacím systému. Bez nových idejí a metod nejenom v průmyslu a technických oborech, ale i v odvětvích společenských věd včetně vzdělávání, není rozvoj myslitelný. V těchto souvislostech je třeba se mnohem výrazněji než dosud zaměřit na vzdělávání a další vzdělávání učitelů. Podporovat je zapotřebí jejich kreativitu, informační a digitální gramotnost, podnikatelské myšlení a utváření charakteru - pozornost, zvědavost, odvahu, flexibilitu, schopnost vedení, etické myšlení.

vzdělávání ; vzdělávání učitelů ; inovace ve vzdělávání ; epidemie ; klima ; digitalizace ; rozvoj ; systém výchovy a vzdělávání ; metodika ; společenské vědy ; tvořivost ; informační gramotnost ; digitální gramotnost ; podnikání ; charakter ; pozornost ; flexibilita ; etika ; vůdcovství ; způsobilost ; covid-19 ; zvědavost ; odvaha

<http://katalog.npmk.cz/documents/521084>

5.

Dieťa z odlišného socio-kultúrneho prostredia v predškolskej edukácii z aspektu sociálnej pedagogiky = Child from different social-cultural background in preschool education from the social pedagogy aspect / Vladimíra Zemančíková -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogika.sk : slovenský časopis pre pedagogické vedy -- ISSN 1338-0982 -- Roč. 12, č. 3 (2021), s. 177-183.

Praktické otázky sociální pedagogiky v problematice vzdělanostního pokroku dětí pocházejících z odlišného socio-kulturního prostředí, které jim neposkytuje dostatek podnětů pro rozvoj osobnosti. Autorka se zaměřuje na období předškolního věku, ve kterém jsou intervence a kvalita vzdělávání důležité pro vývoj gramotnosti a následnou školní úspěšnost. Blíže se věnuje otázkám školní připravenosti, vstupních nerovností v období nástupu dítěte vyrůstajícího v odlišných socio-kulturních podmínkách do školy a možnostem sociálně-pedagogické intervence již v období předškolního věku dítěte.

dítě ; předškolní dítě ; předškolní věk ; předškolní výchova ; vývoj dítěte ; povinná školní docházka ; sociální struktura ; menšina ; etnická menšina ; sociálně znevýhodněný ; sociální prostředí ; kulturní prostředí ; sociální vyloučení ; sociální pedagogika ; školní úspěšnost ; školní neúspěch ; gramotnost ; přijetí do školy ; rovnost možností ; zákrok ; Slovensko ; sociální pedagogové ; připravenost

<http://katalog.npmk.cz/documents/522026>

6.

Every crisis brings opportunity / [Každá krize přináší příležitost] / Christa Schweng ; Rosy Voudouri – eng

In: Skill set and match : CEDEFOP's magazine promoting learning for work -- ISSN 2363-0175 -- Roč. [8], č. 22 (May 2021) (2021), s. 4-5.

Rozhovor s členkou Evropského ekonomického a sociálního výboru Christou Schweng. Hovoří o práci výboru a klade důraz na odborné vzdělávání a výcvik v době digitalizace a zelené transformace. Nabízejí se další možnosti pro odborně vzdělané lidi na evropském pracovním trhu. To se týká i rekvalifikovaných pracovníků. Jaké jsou další úkoly v ekonomické oblasti, které se zformovaly v reakci na pandemii covidu-19 v Evropě.

odborné vzdělání ; odborný výcvik ; kvalifikace ; ekonomika ; pracovní integrace ; trh práce ; epidemie ; plánování ve školství ; budoucnost ; Evropská unie ; Evropa ; pandemie ; pracovní místo

<http://katalog.npmk.cz/documents/520086>

7.

In the NIC of time : how sustainable are networked improvement communities? / [Organizace pro zlepšování školských reforem v čase : jak udržitelné jsou síťové organizace pro zlepšování školství?] / Ela Joshi, Christopher Redding, Marisa Cannata -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: American journal of education -- ISSN 0195-6744 -- Roč. 127, č. 3 (May 2021) (2020/2021), s. 369-397.

Organizace pro zlepšování udržitelných školských reforem mají slibně nakročeno k svému cíli, ale o jejich práci se toho ví jen málo. Studie prezentovaná v článku využila získávání sociálních kontaktů, aby prověřila udržitelnost zlepšovateľského úsilí i zmíněných organizací. Výsledky poukázaly na skutečnost, že po odejmutí externí podpory se síť organizací zredukovala, avšak její základní cíl se nezměnil. Infrastruktura, jako je spolehlivost pedagogů ve vedoucích pozicích a posílení samostatnosti škol zůstávají stále výzvami pro úsilí o dlouhodobou udržitelnost školských reforem.

školství ; školská reforma ; organizace ; zlepšení ; podpora ; Spojené státy americké ; udržitelný rozvoj ; cíl ; sociální síť

<http://katalog.npmk.cz/documents/520216>

8.

Interagency cooperation : multiplying benefits / [Spolupráce agentur : znásobený prospěch] / Juan Menéndez-Valdés, Jürgen Siebel ; [Autor interview] Rosy Voudouri – eng

In: Skill set and match : CEDEFOP's magazine promoting learning for work -- ISSN 2363-0175 -- Roč. [8], č. 21 (January 2021) (2021), s. 4-5.

CEDEFOP a Eurofound jsou dvě unijní agentury, obě založené v r. 1975, které spolupracují na čtvrtém výzkumu evropských firem. Hlavním cílem Eurofoundu je zlepšování životních a pracovních podmínek, Cedefop se zaměřuje na rozvoj odborného výcviku. Jejich výkonní ředitelé odpovídají v článku na otázky o vzájemné spolupráci na zmíněném výzkumu, na zlepšování pracovních podmínek a na odborném vzdělávání pracovníků v EU.

odborný výcvik ; pracovník ; pracovní podmínky ; podnik ; dotazník ; zlepšení ; spolupráce ; průzkum ; CEDEFOP - Evropské středisko pro rozvoj odborné přípravy ; Eurofound ; Evropská unie ; životní podmínky

<http://katalog.npmk.cz/documents/516126>

9.

Kvalita pracovního prostředí a spokojnost pedagogických a odborných zaměstnanců v škole = The quality of the working environment and the satisfaction of pedagogical and professional staff at the school / Silvia Dončevová -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogika.sk : slovenský časopis pre pedagogické vedy -- ISSN 1338-0982 -- Roč. 12, č. 4 (2021), s. 256-272.

Nízká kvalita pracovních podmínek pedagogických pracovníků ve školách, slabé ohodnocení a společenské nedocenení mají přímý vliv na nízkou atraktivitu těchto profesí a zvyšující se nezáměr mladých lidí o studium pedagogiky. V článku je uvedena analýza stávajících výzkumných údajů, statistik a také zjištění vlastního průzkumu autorky mezi učiteli, pedagogickými a odbornými zaměstnanci na Slovensku za posledních 10 let.

pracovní podmínky učitelů ; zaměstnanecké prostředí ; učitel ; pedagogické povolání ; spokojenost v povolání ; mzda ; plat ; společenský úspěch ; profese ; volba povolání ; volba studijního oboru ; pedagogická fakulta ; výsledek výzkumu ; statistická data ; analýza ; Slovensko ; odborný pracovník ; 2012-2021

<http://katalog.npmk.cz/documents/525241>

10.

Longing for recognition : a literature review of second-career teachers' induction experiences in secondary education / [Touha po uznání : přehled literatury o zkušenostech s podporou nových učitelů v sekundárním vzdělávání] / Sterre K. Ruitenburch, Anke E. Tigchelaar -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 16, č. 33 (June) (2021), s. 1-20.

Celosvětově platí, že se země potýkají s nedostatkem učitelů v základním i středním školství. Po absolvování programu založeného na znalostech z pedagogiky i z vyučovacího předmětu

nastupují do škol často učitelé, kteří předtím vykonávali jiné povolání. Autoři článku analyzovali 27 výzkumů z posledních několika let, které se soustředily na vnímanou podporu, setrvání na škole a profesní rozvoj těchto učitelů. Podle výsledků se ukazuje potřeba větší podpory na počátku učiteléské kariéry než u vystudovaných učitelů, vyšší je i touha po uznání, která je schopna zvýšit kvantitu, kvalitu a profesní rozvoj začínajících učitelů, kteří v minulosti pracovali mimo oblast školství.

učitel ; nedostatek ; učiteléské místo ; začínající učitel ; pomoc ; vnímání ; potřeba ; potřeba učitelů ; vzdělávací program ; uznání kvalifikace ; odborný rozvoj zaměstnanců ; analýza vědecké literatury ; nekvalifikovaný učitel

<http://katalog.npmk.cz/documents/520035>

11.

The mechanisms of interest and perseverance in predicting achievement among academically resilient and non-resilient students : evidence from Swedish longitudinal data / [Mechanismy zájmu a vytrvalosti v předpovídání prospěchu u odolných a neodolných žáků : důkazy na základě švédských longitudinálních dat] / Cecilia Thorsen, Kajsa Yang Hnasen, Stefan Johansson -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 91, č. 4 (December) (2021), s. 1481-1497.

Žáci s nízkým socio-ekonomickým statutem jsou většinou popisováni jako neúspěšní, s tendencí školu vůbec nedokončit. Existují však skupinky žáků, kteří navzdory svému prostředí mají ve škole velmi dobrý prospěch. Kapacita přestát nepříznivé podmínky a dosáhnout školního úspěchu se nazývá akademická odolnost. Je zjištěno, že jejím nejdůležitějším faktorem je svědomitost. Švédská studie zjistila tento fakt z longitudinálních dat. Dále se ukázalo, že důležitý je i vztah mezi učitelem a žákem a zájem žáka o konkrétní vyučovací předmět.

žák ; sociálně znevýhodněný ; socioekonomický status ; prospěch ; školní úspěšnost ; vztah učitel-žák ; vyučovací předmět ; zájem ; učení ; Švédsko ; svědomitost ; odolnost ; resilience

<http://katalog.npmk.cz/documents/521832>

12.

Needs a little TLC: examining college students' emergency remote teaching and learning experiences during COVID-19 / [Potřeba poskytování péče : výzkum mimořádných zkušeností vysokoškoláků s výukou na dálku během epidemie COVID-19] / Minsun Shin, Kasey Hickey -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of further and higher education -- ISSN 0309-877X -- Roč. 45, č. 7-8 (September-October) (2021), s. 973-986.

Krise související s pandemií koronaviru zasáhla lidstvo a vzdělávání po celém světě, masivní zavírání škol si vyžádalo rozhodnutí provést rychlý přechod od prezenční výuky k online výuce (nouzové dálkové vyučování - Emergency Remote Teaching - ERT). Předložená studie se zaměřila na prozkoumání mimořádných zkušeností studentů během krize COVID-19. Výsledky odhalily nejen to, že studenti zažili ztrátu prezenční výuky a nedostatek motivace, ale také to, že dříve existující vzdělanostní a sociální nerovnosti se během ERT a krize prohloubily a zesílily. Byly zjištěny problémy týkající se dostupnosti, digitální nerovnosti, zhoršení duševního, emocionálního i fyzického zdraví, s nimiž se studenti (více ženy) setkali během nouzové výuky. Výsledky zdůraznily důležitost řešení nerovností a boje proti nim, vytváření a udržování smyslu pro komunitu a především poskytování sociálně-emocionální podpory studentům - TLC (Tender Loving Care).

vysoká škola ; student ; forma výuky ; studentský život ; distanční vzdělávání ; sociální nerovnost ; sociální znevýhodnění ; rovnost možností ; přístupnost vzdělání ; socioekonomický status ; didaktické využití počítače ; technické vybavení ; vyučovací metoda ; duševní zdraví ; mentální hygiena ; pomoc ; pandemie ; koronaviry ; covid-19 ; online výuka ; online vzdělávání

<http://katalog.npmk.cz/documents/521047>

13.

Policy transformation : how has the teacher pay-for-performance policy been changed from carrot to stick? / [Proměna opatření : jak se plat učitele dle výkonu změnil z cukru na bič] / Jeong-A Kim -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Comparative education review -- ISSN 0010-4086 -- Roč. 65, č. 1 (February), s. 104-123.

V Jižní Koreji byl navzdory odporu ze strany učitelských odborů zaveden systém bonusů k učitelskému platu na základě jejich výkonu. Autor sleduje vývoj zavádění a akce ze strany odborů (vracení těchto bonusů, jejich redistribuce mezi učiteli, financování sociálně znevýhodněných). Celý proces dává do kontextu teorie mobility a přesunu opatření mezi zeměmi. Článek poukazuje na vývoj od opatření k motivaci učitelů k opatřením limitujícím působnost učitelských odborů.

učitel ; plat ; učitelská organizace ; odbory ; ministerstvo školství ; vláda ; ekonomika školství ; historické hledisko ; motivace výkonu ; hodnocení učitele ; Korejská republika

<http://katalog.npmk.cz/documents/520321>

14.

Príjmová situácia absolventov vysokých škôl / [Income situation of university graduates] / Tomáš Filčák -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 32, č. 2-3 (2021), s. 4-11.

Uvedeny jsou výsledky výzkumu Uplatnění vysokoškolských absolventů na trhu práce, který realizovalo Centrum vědecko-technických informací Slovenské republiky. Příjem absolventů byl analyzován na základě roku ukončení studia, typu vysoké školy, stupně dosaženého vzdělání, oboru, pohlaví a kraje trvalého bydliště. Výzkumný vzorek tvořili absolventi denního i externího studia s ukončením v letech 2014 a 2018.

absolvent vysoké školy ; trh práce ; zaměstnání ; příjem ; plat ; mzda ; výsledek výzkumu ; vysoká škola ; univerzita ; uplatnění ; Slovensko ; 2014 ; 2018

<http://katalog.npmk.cz/documents/521032>

15.

Profesijná dráha školských sociálnych pedagógov na Slovensku = Professional career of school social pedagogues in Slovakia / Kristína Liberčanová, Lara Izabela Kurtek -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogika.sk : slovenský časopis pre pedagogické vedy -- ISSN 1338-0982 -- Roč. 12, č. 3 (2021), s. 184-205.

V příspěvku je nastíněn vývoj profesní dráhy školních sociálních pedagogů na Slovensku. Uvedeny jsou analýzy vědeckých studií, příspěvků a výzkumných zjištění o povolání školního sociálního pedagoga na Slovensku zveřejněných do roku 2021. Uplatněna byla také výzkumná metoda orální historie u absolventů studijního programu sociální pedagogika a vychovatelství na Pedagogické fakultě Trnavské univerzity, kteří v současnosti působí jako sociální pedagogové ve slovenských školách. Respondenti popsali, jak se vyvíjely jejich profesní dráhy, jak vnímali míru přijetí profese sociálního pedagoga ve školách, své postavení v expertních týmech, které kompetence a procesní komponenty preferují a jaké jsou jejich predikce budoucího vývoje dané profese.

sociální pedagogika ; sociální prevence ; sociální působení ; poradenství ; profese ; profesní dráha ; průběh kariéry ; personál školy ; analýza vědecké literatury ; základní škola ; střední škola ; způsobilost ; Slovensko ; sociální pedagogové ; školní sociální práce ; -2021

<http://katalog.npmk.cz/documents/522075>

16.

The role of teachers, parents, and friends in developing adolescents' societal interest / [Role učitelů, rodičů a přátel v rozvoji zájmu dospívajících o společnost] / Frank H. K. Wanders, Anne Bert Dijkstra, Ralf Maslowski, Ineke van der Veen, Erik Amnå -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 65, č. 5 (August) (2021), s. 736-751.

Posílení občanské participace je jedním z primárních cílů občanské výchovy. Článek zkoumá roli učitelů, rodičů a přátel při stimulaci rozvoje zájmů o společnost mezi dospívajícími. Posuzuje, do

jaké míry mohou učitelé kompenzovat rozdíly, které vznikají v důsledku socioekonomických rozdílů. Pro posouzení je využita panelová studie Yes, kdy je ročně hodnoceno 587 žáků ve věku 13–18 let po dobu šesti let (2010–2015) a zároveň modelování latentní růstové křivky. Zjištění naznačují, že zvyšování společenského povědomí přispívá k rozvoji zájmu mezi dospívajícími, přičemž učitelé jsou nejvlivnějším socializačním činitelem. Větší vliv učitelů se projevuje u dospívajících z méně privilegovaných rodin, což potvrdilo hypotézu, že školy mohou kompenzovat rozdíly v zájmech adolescentů o společnost.

škola ; žák ; role učitele ; výchova ; obsah výchovy ; občanská výchova ; příprava na život v dospělosti ; politická výchova ; společnost ; sociální nerovnost ; působení ; sociální působení ; vztah učitel-žák ; rodinná výchova

<http://katalog.npmk.cz/documents/521111>

17.

The salemization of the US campus? : a liberal critique of identity politics (IP) / [Hony na čarodějnice na amerických vysokých školách? : liberální kritika identitární politiky] / Josette Baer – eng

In: Comenius : journal of Euro-American civilization -- ISSN 2333-4142 -- Roč. 8, č. 1 (2021), s. 89-107.

V posledních letech ve Spojených státech narostl tlak na vysoké školy ze strany studentů prosazujících hodnoty identitární politiky (obhajování postojů a nároků skupin vymezených etnicky, národnostně či sexuálně jako nezpochybnitelných práv omezovaných většinovou společností). Autorka popisuje východiska této ideologie, konkrétní i teoretické příklady, a srovnává elementy skupinové psychologie k mentalitě amerických honů na čarodějnice v 17. století. Hovoří o totalitárním charakteru této tendence a klade si otázku, zda se evropské vysoké školy mohou obávat téhož procesu.

menšina ; vysoká škola ; student ; ekonomický faktor ; diskriminace ; násilí ; nezávislost učitele ; sexualita ; vysokoškolský pedagog ; ideologie ; etnické vztahy ; etnická skupina ; etnická menšina ; Spojené státy americké ; identitární politika ; politická korektnost ; transsexualismus

<http://katalog.npmk.cz/documents/519889>

18.

Short-term data for long-term job planning / [Krátkodobé údaje pro dlouhodobé plánování pracovních míst] / Vladimír Kvetan ; Panos Polyzoidis – eng

In: Skill set and match : CEDEFOP's magazine promoting learning for work -- ISSN 2363-0175 -- Roč. [8], č. 22 (May 2021) (2021), s. 14-15.

Rozhovor s expertem Cedefop (Evropské centrum pro rozvoj odborného výcviku) Vladimírem Kvetanem o současných tendencích na evropském pracovním trhu. Na platformě Cedefop-u

monitorující současnou situaci na pracovním trhu se objevují informace o krátkodobých změnách. Měří se tak rychlost změn a možné odklony od všeobecných trendů. Diskutována je inteligence dovedností na pracovním trhu a jak rychle kopíruje rychlost změn na trhu práce. Co dělá Cedefop pro novou generaci dovednostní inteligence.

odborné vzdělání ; odborný výcvik ; trh práce ; dovednost ; inteligence ; směr ; práce ; plánování ; CEDEFOP - Evropské středisko pro rozvoj odborné přípravy ; Evropská unie ; změna ; pracovní místo

<http://katalog.npmk.cz/documents/520105>

19.

Sociálne zázemie absolventov slovenských vysokých škôl - vzdelanie rodičov a partnera / [Social background of Slovak university graduates - education of parents and partner] / František Blanár -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 32, č. 2-3 (2021), s. 11-20.

Údaje prezentované v příspěvku vycházejí primárně z dat získaných prostřednictvím sociologického průzkumu o uplatnění absolventů vysokých škol na trhu práce, který byl realizován na přelomu let 2019 a 2020. V době výzkumu měli respondenti pět let, resp. rok od ukončení studia (v letech 2014 a 2018) a díky tomu měli již určitý kontakt s trhem práce. Cílem studie je poskytnout pohled na to, do jaké míry může být považována úroveň dosaženého vzdělání rodičů za zásadní determinant stupně dosaženého vzdělání jejich dětí a do jaké míry ovlivňuje stupeň vzdělání výběr životního partnera.

absolvent vysoké školy ; vysoká škola ; univerzita ; sociální postavení ; socioekonomický status ; sociální prostředí ; vzdělání ; stupeň vzdělání ; rodiče ; rodina ; rodinné prostředí ; působení ; sociologický výzkum ; výsledek výzkumu ; uplatnění ; trh práce ; zaměstnání ; Slovensko ; partnerské a rodinné vztahy ; partnerský výběr ; partner ; 2019-2020 ; 2014 ; 2018

<http://katalog.npmk.cz/documents/521038>

20.

Student-centered learning and sustainability : solution or problem? / [Výuka orientovaná na žáka a udržitelnost : řešení nebo problém?] / Hikaru Komatsu, Jeremy Rappleye, Iveta Silova -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Comparative education review -- ISSN 0010-4086 -- Roč. 65, č. 1 (February), s. 6-33.

Při prosazování vzdělávání k udržitelnému rozvoji se prakticky vždy (explicitně i implicitně) počítá s výukou orientovanou na žáka (Student-centered learning). Autoři studie diskutují, zda tento model výuky nebrání efektivnímu prosazení společenské a ekologické udržitelnosti, jelikož vede k individualismu. Na základě empirických dat ukazují na korelaci indikátorů individualismu

a výuky orientované na žáka. Následně nacházejí korelaci mezi individualismem a řadou sociálních a environmentálních indikátorů. Závěr krátce hovoří o možných alternativách výuky orientované na žáka, především inspiraci v místních pedagogických konceptech, které západní pedagogika nezvažuje.

individualismus ; individualizace ; komparace ; ekologie ; ekologická výchova ; sociální prostředí ; statistická data ; teorie výchovy ; didaktika ; kriminalita ; mentální handicap ; alternativa ; Student-centred learning ; udržitelný rozvoj ; TIMSS ; PISA ; sociální problémy ; survivability ; těhotenství nezletilých

<http://katalog.npmk.cz/documents/520215>

21.

Students and graduates with autism : perceptions of support when preparing for transition from university to work / [Studenti a absolventi s autismem : vnímání podpory při přípravě na přechod z vysoké školy do zaměstnání] / Henri V. Pesonen, Mitzi Waltz, Marc Fabri, Minja Lahdelma -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: European journal of special needs education -- ISSN 0885-6257 -- Roč. 36, č. 4 (October) (2021), s. 531-546.

Navzdory krokům vedoucím ke zvýšení podpory studentů s autismem na vysokých školách, vnímají tito studenti i absolventi podporu při přechodu do zaměstnání jako nízkou, a to i ve srovnání s jinak postiženými lidmi. Šetření proběhlo na vzorku 30 vysokoškolských studentů a absolventů z Finska, Francie, Nizozemska a Spojeného království. Výsledky potvrdily, že podpora zaměřená na pracovní kariéru a stáže usnadňuje přípravu na zaměstnání. Taková forma podpory zahrnuje mentory, angažované a pečující učitele a členy rodiny. Aspirace na individualizaci spočívá ve zkvalitňování pracovní i akademické podpory před přechodem do zaměstnání.

student ; vysoká škola ; autismus ; pomoc ; přechod ze školy do zaměstnání ; profesní dráha ; poradce ; vysokoškolský pedagog ; rodiče ; mentoring ; Finsko ; Francie ; Nizozemsko ; Velká Británie ; stáže ; příprava

<http://katalog.npmk.cz/documents/520961>

22.

Students' reflections on an employability skills provision / [Úvahy studentů o poskytování dovedností pro zaměstnatelnost] / Fraser J. Scott, Debra Willison -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of further and higher education -- ISSN 0309-877X -- Roč. 45, č. 7-8 (September-October) (2021), s. 1118-1133.

Hlavní motivací vysokých škol je, aby studenti byli po ukončení studia připraveni na přechod do zaměstnání. Stávající výzkumná literatura předkládá různé strategie pro začlenění

zaměstnatelnosti do učebních osnov. Předložená studie zkoumá nový modul zaměstnatelnosti na australské vysoké škole a jeho poskytování pregraduálním a postgraduálním studentům z řady různých oborů. Komentáře z dotazníků, na které odpovědělo 85 účastníků, byly podrobeny tematické analýze, jak studenti modul v tomto novém kontextu vnímají. Porovnáním nové tematické mapy s původní studií, která byla provedena na skotské univerzitě, se odhalilo několik klíčových podobností a rozdílů vnímání studentů.

vysoká škola ; univerzita ; vysokoškolské vzdělání ; student ; doktorand ; ukončení školy ; přechod ze školy do zaměstnání ; pracovní integrace ; zaměstnatelnost ; obsah výuky ; příprava na život v dospělosti ; způsobilost ; studijní obor ; Austrálie ; Skotsko

<http://katalog.npmk.cz/documents/521056>

23.

Too many adults see no need for learning and training / [Mnoho dospělých nemá potřebu výcviku ani učení] / Steve Bainbridge – eng

In: Skill set and match : CEDEFOP's magazine promoting learning for work -- ISSN 2363-0175 -- Roč. [8], č. 21 (January 2021) (2021), s. 8-9.

EU již 20 let usiluje o to, aby se dospělí nadále vzdělávali a byl jim poskytován odborný výcvik. Nejčastější odpovědí dotazovaných je, že k tomu nepociťují žádnou potřebu. Respondenti však k této otázce nemají negativní postoj - ve zkoumaných zemích lidé souhlasili s tím, že učení je důležité pro získání práce, postup v pracovní kariéře i pro lepší výdělek. Bude potřeba nabízet více popudů k účasti na dalším vzdělávání. Zapojit by se měly i vlády a zejména zaměstnavatelé, kteří by měli více investovat do výcviku potřebných zaměstnanců.

pracovník ; dospělý ; další vzdělávání ; výcvikový kurz ; potřeba pracovní síly ; profesní dráha ; plat ; potřeba ; odborný rozvoj zaměstnanců ; průzkum ; Evropská unie

<http://katalog.npmk.cz/documents/516127>

24.

Understanding and managing identity : working-class students at the University of Oxford / [Pochopení a zacházení s identitou : studenti dělnického původu na univerzitě v Oxfordu] / Éireann Attridge -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of further and higher education -- ISSN 0309-877X -- Roč. 45, č. 9-10 (November-December) (2021), s. 1438-1453.

Studie zkoumá zkušenosti studentů dělnického původu v rámci elitních vysokých škol. Byla provedena v době, kdy dochází ve Velké Británii k posunu v politice vysokoškolského vzdělávání, v přístupu a rozšiřování účasti těchto studentů na elitních univerzitách a v době vzestupné mezigenerační sociální mobility. Patnáct vysokoškolských studentů, kteří sami definovali svůj dělnický původ a navštěvovali Oxfordskou univerzitu, se účastnilo polostrukturovaných

rozhovorů zaměřených na akademické zkušenosti, kulturní rozdíly a původ. Bylo zjištěno, že se tyto studenti během svého působení na univerzitě i nadále potýkají se znevýhodněním. V příloze ukázka otázek z rozhovorů.

vysoká škola ; univerzita ; společenská třída ; společenský vývoj ; student ; sociologie studenta ; identita ; kulturní identita ; dělnická třída ; sociální mobilita ; kulturní integrace ; sociálně znevýhodněný ; rovnost možností ; přístupnost vzdělání ; školská politika ; Oxford (Anglie) ; původ

<http://katalog.npmk.cz/documents/522201>